

به نام خدا

حل تعارض در الزامات خارج از قرارداد در ایران و مقررات رم ۲

مؤلفان:

نسرین حاج محمدی

دکتر سیروس نورایی

سرشناسه	حاج محمدی، نسرين، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	حل تعارض در الزامات خارج از قرارداد در ایران و مقررات رم ۲
مشخصات نشر	تهران : هوشمند تدبیر، موسسه پارسا مبتکر گام اول، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	۱۳۰ ص.
شابک	۸۵۰۰۰ ریال 5-08-7879-978-600
وضعیت فهرست نویسی	فیبای مختصر
یادداشت	فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
یادداشت	کتابنامه
شماره افزوده	نورایی، سیروس
شماره کتابشناسی ملی	۳۷۹۹۸۷۲

عنوان کتاب	حل تعارض در الزامات خارج از قرارداد در ایران و مقررات رم ۲
تألیف و گردآوری	نسرين حاج محمدی، دکتر سيروس نورایی
ناشر	هوشمند تدبیر
همکار ناشر	مؤسسه پارسا مبتکر گام اول
مدیر مسئول	محمد قجر
مدیر اجرایی	محمد صدیق سپهری نیا
صفحه آرا و طراح جلد	مصطفی حسن نژاد
سال و نوبت چاپ	۱۳۹۴ / اول
شمارگان	۱۰۰۰
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۸۷۹-۰۸-۵
قیمت	۸۵۰۰۰ ریال
آدرس	میدان انقلاب، ضلع شمال غرب میدان، جنب بانک رفاه،
	پلاک ۵۹، طبقه ۲، واحد شرقی
تلفن	۰۲۱-۶۶۵۶۲۰۴۴-۶۶۵۶۲۶۳۹
وب سایت	www.parsamega.ir

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار
۱۱	مقدمه و کلیات
۱۳	مقدمه مولف
۱۵	بیانی از موضوع کتاب
۱۵	این موضوع چه اهمیتی دارد؟
۱۷	فصل اول
۱۷	تعاریف، مفاهیم و مبانی الزامات خارج از قرارداد و ارتباط آن با تعارض قوانین
۱۹	مبحث اول: اقسام مسئولیت
۱۹	گفتار اول: مفاهیم مسئولیت اخلاقی
۲۱	گفتار دوم: مفاهیم مسئولیت‌های قانونی (حقوقی)
۲۲	بند اول: مسئولیت قانونی کیفری
۲۴	گفتار سوم: مسئولیت مدنی و ارتباط آن با الزامات خارج از قرارداد
۲۸	گفتار چهارم: مبانی الزامات خارج از قرارداد در ایران
۳۰	مبحث دوم: الزامات خارج از قرارداد و ارتباط آن با تعارض قوانین
۳۲	گفتار اول: نقش «توصیف» در ایجاد قواعد حل تعارض
۳۶	گفتار دوم: عناصر ایجاد الزامات خارج از قرارداد و ارتباط آن با تعارض قوانین
۴۱	فصل دوم
۴۱	بررسی الزامات خارج از قرارداد در حقوق بین‌المللی عمومی
۴۳	مقدمه
۴۴	مبحث اول: کنوانسیون‌های بین‌المللی دریایی و الزامات خارج از قرارداد مربوط به آن
۴۷	گفتار اول: کنوانسیون‌های دریایی و گستره اجرایی آن
۴۷	بند اول: آب‌های داخلی
۴۸	بند دوم: دریای سرزمینی
۵۰	بند سوم: منطقه انحصاری اقتصادی

بند چهارم: دریای آزاد

گفتار دوم: کنوانسیون‌های دریایی و حل تعارض قوانین

مبحث دوم: کنوانسیون‌های هوایی و الزامات خارج از قرارداد مربوط به آن

گفتار اول: کنوانسیون‌های هوایی و گستره اجرایی آن

گفتار دوم: کنوانسیون‌های هوایی و حل تعارض قوانین

مبحث سوم: بررسی کنوانسیون بروکسل در ۲۹ نوامبر ۱۹۶۹ در خصوص مسئولیت‌های ناشی از

آلودگی‌های نفتی و گستره اجرای آن

گفتار اول: الزامات خارج از قرارداد در کنوانسیون ناشی از خسارات آلودگی نفتی با اعمال

اصلاحات پروتکل ۱۹۹۲ در خصوص تعارض قوانین

مبحث چهارم: بررسی کنوانسیون ۲ اکتبر ۱۹۷۳ لاهه در خصوص الزامات غیر قراردادی ناشی از

تولیدات

گفتار اول: کنوانسیون ۲ اکتبر ۱۹۷۳ و گستره اجرایی آن

گفتار دوم: کنوانسیون ۲ اکتبر ۱۹۷۳ و حل تعارض قوانین

مبحث پنجم: کنوانسیون ۴ مه ۱۹۷۱ در خصوص مسئولیت‌های غیر قراردادی ناشی از حوادث

رانندگی

گفتار اول: کنوانسیون ۴ مه ماده ۱۹۷۱ و گستره اجرایی آن

گفتار دوم: کنوانسیون ۴ مه ۱۹۷۱ و حل تعارض قوانین

فصل سوم:

بررسی تحلیلی در خصوص تعیین قانون حاکم بر الزامات خارج از قرارداد در حقوق بین‌الملل

خصوصی

مبحث اول: مطالعه تحلیلی در خصوص تعیین قانون حاکم بر الزامات خارج از قرارداد

گفتار اول: نظریه حاکمیت قانون مقر دادگاه بر الزامات خارج از قرارداد

گفتار دوم: نظریه حاکمیت قانون محل فعل زیان‌آور

گفتار سوم: نظریه حاکمیت قانون محل وقوع خسارت

ایرادات

- گفتار چهارم: نظریه مرکب (تلفیقی) ۷۹
- گفتار پنجم: نظریه حاکمیت قانون مناسب بر الزامات خارج از قرارداد ۸۱
- فصل چهارم: ۸۵
- بررسی تطبیقی در خصوص قواعد حل تعارض میان قانون ایران و مقررات رم ۲ در اتحادیه اروپا ۸۵
- مبحث اول: بررسی قواعد کلی حل تعارض در الزامات خارج از قرارداد در حقوق ایران ۸۷
- گفتار اول: ایجاد الزامات خارج از قرارداد ناشی از انجام عمل زیان‌آور و ایجاد خسارت در خارج و طرح دعوی در ایران ۸۸
- بررسی معایب و محاسن در این فرضیه ۸۹
- گفتار دوم: ایجاد الزامات خارج از قرارداد ناشی از انجام عمل زیان‌آور در چند کشور و ایجاد خسارت در کشوری دیگر و طرح دعوی در ایران ۹۰
- گفتار سوم: الزامات خارج از قرارداد ناشی از انجام عمل زیان‌آور در یک کشور و ایجاد خسارت در چند کشور و طرح دعوی در ایران ۹۱
- گفتار چهارم: الزامات خارج از قرارداد ناشی از انجام محل زیان‌آور در یک کشور و وقوع خسارت در کشور دیگر ۹۱
- گفتار پنجم: الزامات خارج از قرارداد ناشی از عمل زیان‌آور و وقوع خسارت در مناطق بین‌المللی ۹۲
- گفتار ششم: الزامات خارج از قرارداد ناشی از وقوع خسارت در ایران باوجود هر یک از عناصر مرتبط بین‌المللی ۹۳
- گفتار هفتم: الزامات خارج از قرارداد ناشی از انجام عمل زیان‌آور در ایران باوجود هر یک از عناصر بین‌المللی ۹۳
- نتیجه‌گیری ۹۴
- مبحث دوم: مقررات رم ۲ در خصوص قانون حاکم بر الزامات خارج از قرارداد ۹۵
- گفتار اول: مقررات رم ۲ و گستره اجرایی آن ۹۶
- گفتار دوم: صلاحیت ماهوی مقررات رم ۲ ۹۷
- گفتار سوم: مقررات رم ۲ و قواعد حل تعارض ۹۸
- بند اول: مقررات رم ۲ و قواعد عمومی حل تعارض ۹۸

۱۰۱	بند دوم: مقررات رم ۲ و قواعد اختصاصی حل تعارض
۱۰۶	نتیجه‌گیری کلی
۱۰۹	پیشنهادهایی سازنده
۱۱۱	منابع و مأخذ:
۱۱۳	پیوست‌ها

www.ketab.ir

پیشگفتار

مسئولیت به مثابه یک نهاد حقوقی در قلمرو حقوق خصوصی قابل طرح است اما فراتر از دایره مرزآن در ابعاد داخلی و بین المللی آثار پاسخگویی را در پی دارد. گو اینکه تعهد منتج از نهاد حقوقی وصف الذکر امری ایجابی و نه سلبی است و در همین مدار و محور جنبه های مسئولیت عیان و نمایان می شود چه اثر پاسخ گویی مترتب بر مسئولیت ناشی از قرارداد (الزامات قراردادی) وجه حاصل شرایط موجود تعیین و تعریف شده (مسئولیت مدنی) باشد.

هر کدام از این حالت ها موجب حق و تکلیف است که نقض تعهدات در صورتهای توافقی یا الزامات خارج قراردادی استلزام جبران خسارت را بار و بیان می کند. قواعد و قوانین مسئولیت در زمره قانون ثانویه قرار گرفته که باید و نباید های اولیه حقوق را تکمیل و کامل نموده است همین عامل در مباحث حقوق بین الملل برای تکامل و کمال آن یعنی اجرای عملی و عملیاتی ماده ۱۳ منشور سازمان ملل در دستور کار کمیسیون حقوق بین الملل قرار گرفت و به تدوین و توصیف مسئولیت بین المللی دولت انجامیده و در دوران حاضر بخشی از مقررات حقوق بین الملل را تشکیل داده است و ماده ۵۹ را به خود اختصاص می دهد با اینکه مبنا و منشاء مسئولیت بین المللی همان نظریات خطا و خطر است اما این کمیسیون سعی نموده از ذکر نام این مفاهیم و مضامین خودداری ورزد و لیکن محتوای واقعی این مواد بیشتر متکی بر نظریه خطر قرار دارد.

جدا از این کوشش و کشش ها در باب به قانون کشیدن مسئولیت این مفهوم بنیادی اصولی داشته که ورای حقوق در دین و اخلاق و اجتماع کاربردی با پیشینه و ریشه طولانی و طویل پیدا میکند هرچند وضعیت کارایی و کاربرد مسئولیت در قلمرو اخلاق "دین و اجتماع افزون تر از حقوق است به نحوی شایسته و بایسته آثار پاسخ گویی نشأت گرفته از مسئولیت گستره ای بزرگ شامل است به همین اعتبار فرایند کجروی و ناهنجاریهای اجتماعی عباراتی که دورکیم به نام آنومی از آن یاد کرده ناهمسان در بستر عوامل عدیده و متعددی از بیماری ها و مرض هایی جامعه قابل محاسبه و حساب است رویدادهای جمعی خصوصاً اگر مربوط به دولت ها

باشد فراتر از عمل فردی در زیر یکی از روابط علی _ معلولی مدفون گردیده که پدیده ها را بغرنج نموده است.

طبق این درک و مدرک خواهد بود که یکی از تکالیف اصلی قوه قضائیه پیشگیری از جرم است چرا که مراحل تکامل نیافته جرم همانند انحراف و آسیب تنها در بطن و متن جامعه قابلیت کنترل پیدا می نماید در این بحث بهداشت قضایی صورت عمل به خود خواهد گرفت اساساً جامعه پایگاه و جایگاه هر گونه نقض تعهدی است که وضعیت ترمیمی آن با پاسخگویی اجتماعی در پیوند و پیوست است.

به عبارتی حقوق و اخلاق در صور فلسفی لازم و ملزوم همدیگرند و همانند دو روی یک سکه هستند چنانچه اگر نقض تعهدی صورت پذیرد روی دیگر آن پیمان شکنی است. منطبق با این قواعد ایجابی الزامات اخلاق اجتماعی پایا و پایدارتر از حقوق خواهد بود زیرا چتر هنجارهای عمومی گسترش بیشتری برای تعهدات از خود نشان می دهد.

کتاب حاضریه قلم خانم نسرین حاج محمدی کارشناس ارشد حقوق بین الملل با دیدگاهی همه جانبه سعی می کند تا بحث مسوولیت را در یک مقایسه ای تطبیقی قواعد حل تعارض در الزامات خارج از قرارداد در حقوق ایران و رم ۲ را به تفسیر کشد.

در این راه مولف تلاش شایسته و تحسین برانگیزی انجام داده اند که در خلال تحلیل نظرات متفاوت و گاه متعارض کنوانسیونهای رایج و موجود را کلاسه نموده اند. -

دکتر سیروس نورایی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی